

HEINOLAN KAUPUNKI Kirjaamo	
05-11-2015	
Aihe: 2083	Talousohjelma 00-04-01

Päijät-Hämeen sote-valmistelun ohjausryhmän kokous

3.11.2015 klo 16:02-18:23

Lahden kaupungintalo, kaupunginvaltuuston esittelyhuone

Liitteenä läsnäolijat

Kokousmuistio

1. KOKOUKSEN AVAUS

Kokouksen puheenjohtaja Mika Kari avsi kokouksen.

- osallistujalista

2. PERUSSOPIMUSLUONNOS LAUSUNTOKIERROKSEN KOOSTE

Ohjausryhmä lähetti laatimansa perussopimusluonnoksen kuntiin lausunnolle. Käsittelyn tueksi toimitettiin yleiskatsaus sosiaali- ja terveydenhuollon tilanteesta alueella.

Perussopimusluonnoksen periaatteet

Sairaanhoitopiirin kunnat kokoavat kuntien ja nykyisen Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystuntayhtymän palvelujen järjestämistä vastuun hyvinvointikuntayhtymälle. Vuoden 2015 menotasossa yhtymän talousarvio olisi noin 764 miljoonaa euroa ja henkilöstöä olisi yhteensä 8 982, josta vakinaisia 6 592. Vuoden 2015 osalta neljän järjestäjän suhteelliset menot jakautuvat siten, että erikoissairaanhoidon menot ovat noin 29 prosenttia, perusterveydenhuollon osuus 14,5 prosenttia, ikääntyneiden koti- ja asumispalvelut 31 prosenttia, sosiaalihuollon 20 prosenttia ja akuutin 4,7 prosenttia.

Uudistusta varten ei perusteta uutta kuntayhtymää, vaan muutetaan PHSOTEY:n perussopimusta. Yhtymän toiminta, talous ja hallinto uudistetaan merkittäväällä tavalla. Uudistuksen läpivientiin valitaan määräaikainen vetäjä.

Uudistettu kuntayhtymä vastaa kuntien, PHSOTEY:n, Oivan ja Aavan palvelujen järjestämisestä.

Uudistetun kuntayhtymän ylin päättävä elin on yhtymäkokous. Kunnanhallituksen valitsevat edustajansa kuhunkin yhtymäkokoukseen erikseen siten, että kunnan äänimäärä voidaan asukaslukuun perustuen jakaa mahdollisesti useammalle henkilölle. Yhtymäkokoukselle päätökset valmistelee yhtymähallitus, joka on palvelujen järjestämistä vastuussa. Toimitusjohtajan työskentelyn tukena erityisesti kuntayhtymän taloudellisten toimintaedellytysten suunnittelussa toimii jäsenkuntien kuntajohtajista muodostuva työvaliokunta.

Päätösvalta yhtymäkokouksessa perustuu kuntien peruspääoman pääomaosuuksiin.

Perustuslakivaliokunnan tulkinnan mukaan pakkokuntayhtymissä yksi kunta ei voi käyttää enemmistöä äänivallasta, vaan kaikkien kuntien vaikutusmahdollisuudet tulee turvata. Koska uuden hyvinvointikuntayhtymän toimintamalli edellyttää vahvaa erikoissairaanhoidon ja muun sosiaali- ja terveyspalvelujen integrointia, ei päätöksenteossa ole erotettavissa erillisiä päätösmenettelyjä erikoissairaanhoidon ja toisaalta muun yhtymän toiminnan ja talouden välillä, joissa erikoissairaanhoidon osalta käytettäisiin lain vaatimaa äänileikkuria, mutta muun päätöksenteon osalta ei. Koska ei ole perusteltua, että yhdenkään kunnan äänivalta olisi pienempi kuin peruspääoman pääomaosuus ja

laskennallinen osuus yhtymän toiminnan kuluista, äänileikkurin sijaan edellytetään riittävää enemmistöä päätöksenteon tueksi.

Yhtymäkokouksessa päätöksen syntyminen edellyttää, että yli puolet väestömäärään eli peruspääoman pääomaosuuksiin perustuvasta saatavilla olevasta äänivallasta kannattaa esitystä, ja vähintään kolmasosan kunnista kannattaa päätöstä. 12 jäsenkunnan yhtymässä tämä tarkoittaa neljän kunnan tukea. Kunnan kanta on kunnan edustajien enemmistön kanta.

Rahoitusmalli

Kunnat rahoittavat yhtymän toimintaa pääsääntöisesti palvelujen käytön perusteella, mutta niiltä osin kuin käytön mukaiseen kohdentamiseen ei ole perusteita, käytetään asukasmääräpohjaista kustannustenjakoa, kuten hallinto. Yhtymäkokous päättää hinnoittelun periaatteista. Uudistuksen siirtymäajasta tulee sopia. Rahoitusmallin tulee kannustaa kustannustenhallintaan, sillä kuntien velvoite on turvata koko kuntapalvelujen riittävä rahoitus, mikä edellyttää kustannusten hallintaa myös sosiaali- ja terveyspalvelujen tiimoilta.

Henkilöstö

Henkilöstö siirtyy kuntarakennelain 29 §:n mukaisella liikkeenluovutuksella. Liikkeenluovutuksessa henkilöstö siirtyy säilyttäen työ sopimuksensa tai viranhoitomääräyksensä mukaiset palvelussuhteen ehdot. Henkilöstöllä ei ole oikeutta kieltäytyä siirtymästä.

Luovuttavat työnantajat vastaavat henkilöstön työ- ja virkasuhteisiin liittyvistä maksuista ja muista työnantajavelvoitteista, kuten palkoista, vakuutusmaksuista, lomapalkoista ja lomarahosta sekä työaikakorvauksista, jotka ovat kertyneet luovutukseen saakka.

Eläkeperusteinen maksu perustuu ennen vuotta 2005 tehtyyn työhön ja siitä vastaa luovuttava työnantaja. Varhemaksuista vastaa uusi työnantaja niiden eläketapahtumien osalta, jotka syntyvät uuden työnantajan palveluksessa luovutuksen jälkeen. Luovuttavat työnantajat vastaavat varhemaksuista tapahtumista, jotka ovat syntyneet ennen luovutusta.

Kiinteistöt

Uudistukseen ei liity kiinteistönomistusmuutoksia. Yhtymä tekee käytöstä vuokrasopimuksen kiinteistönomistajan kanssa. Kun kansallisen sote-uudistuksen linjauksen selviävät, omaksutaan ne osaksi Päijät-Hämeen valmistelua. Maan hallitus on luvannut kertoa kiinteistöjä koskevista linjauksistaan vuoden 2015 loppuun mennessä.

Lausuntoyhteenvedo

Kunnat ovat antaneet lausuntopalautteen PHSOTEY:n perussopimusluonnoksesta. Kaksi kuntaa ilmaisi vastustavansa jatkotyöskentelyä ja perussopimuksen muutoksia. Myrskylän ja Pukkilan kunnanhallitukset toivat esiin, että voivat tehdä päätökset perussopimusmuutoksista 28.2.2016 mennessä. Iitin kunnanhallitus piti tärkeänä tietää järjestämisvastuun siirrot ennen kuin hyväksyy perussopimusmuutoksia. Lisäksi yksityiskohtaisia huomioita nostettiin esiin lausunnoissa. Työskentelyn jatkaminen sai kannatusta 12 kunnan/liitoskunnan toimesta.

Nordic Healthcare Groupin johtaja Olli Tolkki alusti kokonaistilanteesta. Liitteenä esitys.

Keskustelun aikana päätettiin täydentää liitteen lausuntoyhteenvedoa Crimattilan puuttavalla huomiolla.

Päätös: Ohjausryhmä merkitsi tiedoksi liitteen lausuntopalautteen.

3. KORJATTU PERUSSOPIMUSLUONNOS KUNTIIN HYVÄKSYTTÄVÄKSI

Ohjausryhmän laatimaa perussopimusluonnosta on korjattu saadun lausuntopalautteen perusteella.

Mikäli ohjausryhmä puoltaa perussopimusmuutoksia, lähetetään muutettu perussopimus kuntiin hyväksyttäväksi. Mikäli kaksi kolmasosaa kunnista puoltaa muutosta, astuvat perussopimuksen muutokset voimaan. Tavoitteena kuitenkin on, että perussopimusmuutokset olisivat kaikkien kuntien hyväksymät, mutta aiemman linjauksen mukaan yksimielisyyttä ei edellytetä.

Perussopimusta on muutettu kuntien lausuntojen pohjalta. Muutokset on tehty perustuen selvään yhteiseen näkemykseen tai siihen, että muutoksen sisältämä tavoite ei nykyisillä kirjauksilla selkeästi mahdollistuisi. Poistot on ilmaistu ~~yhä~~ **yhä** ~~viivauksella~~ ja lisäykset **korostuksella**.

Kunnat esittivät näkemyksiään perussopimuksen muutostarpeista ja -kohdista pääosin lausuntopalautteen pohjalta.

Keskustelun aikana esittelijä muutti esitystään seuraavilla muutoksilla:

- 16§ muutetaan "suoritehintatasolla" muotoon "suoritehinnoilla". (Uusi muotoilu: Palvelut ovat jäsenkuntien kesken perustasoltaan yhtäläiset ja ne laskutetaan yhtenäisellä suoritehinnoilla)
- 21§ poistetaan toisesta kappaleesta sanat "perusteina lasketuilla" (Uusi muotoilu: Jäsenkunta maksaa asukkaidensa käyttämät palvelut yhtenäisillä suoritehinnoilla.)
- 21§ poistetaan neljännestä kappaleesta sana "perustason" (Uusi muotoilu: Yhteisten palveluiden kustannukset vyörytetään osaksi palvelujen suoritehintoja.)
- 21§ lisätään viidenteen kappaleeseen sana "ennakko" (Uusi muotoilu: Palvelusopimuksiin perustuvien ennakkomaksujen perusteena ovat kunnan asukkaiden ennakoitujen palvelujen käytöstä aiheutuvat suoritteet.)
- 21§ poistetaan lause "Ne, yhdessä erityisen suurten kustannusten tasausjärjestelmän kustannusjako-osuuden kanssa, muodostavat kunnan maksuosuuden."

Todettiin, että esityslistalla ollut tavoite kuntien perussopimuspäätöksistä marraskuun loppuun mennessä ei ole käytännössä kaikille kunnille mahdollinen. Realistiset päätösaikataulut arvioidaan kuntajohtajakokouksessa 11.11.2015, ehdottomana tavoitteena kuitenkin valtuustokäsittelyt vuoden 2015 aikana.

Päätös: Ohjausryhmä päätti hyväksyä PHSOTEY:n perussopimusmuutokset ja lähettää perussopimusluonnoksen kuntiin hyväksyttäväksi ja pyytää, että kunnanvaltuustot toimittavat päätöksensä mahdollisimman pikaisesti osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi.

4. TYÖSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Tavoitteena on antaa jatkotyölle selkeä suunnitelma ja tavoite, jossa toiminnoille on asetettu aikataulu. Projektisuunnitelma on laadittu yhteistyössä kuntajohtajista muodostuvan johtoryhmän kanssa, jota Nordic Health Group -konsulttiyhtiö on fasilitoinut. Suunnitelman sisältöä ja aikataulua täydennetään valmisteluryhmässä sekä alatyöryhmien kanssa.

Aikataulu on tässä vaiheessa suuntaa antava ja esim. aloituskuukautta tarkennetaan kuntien päätöksenteon myötä. Varsinaisen projektin alkuvaiheessa tulee myös määritellä tarkemmin minkä asioiden ja osa-

alueiden tulee olla valmiina 1.1.2017 ja mitkä ovat sellaisia joiden työstämistä jatketaan toiminnan käynnistymisen jälkeen.

Suunnittelun tavoitteena on hahmottaa toiminnan ja talouden periaatteet ja käytännön toteutus Päijät-Hämeen soite-alueella, joka perustetaan vuoden 2016 alussa ja johon järjestämisvastuu siirtyy nykyisistä yksiköistä vuoden 2017 aikana. Uudistettu hyvinvointiyhtymä vastaa kuntien, PHSOTEY:n, Oivan ja Aavan palvelujen järjestämisestä. Uudistusta varten ei perusteta uutta kuntayhtymää, vaan muutetaan PHSOTEY:n perussopimusta.

Suunnittelu toteutetaan ”kuntalainen ja palvelut edellä” – käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että suunnittelu keskittyy palvelutuotannon uudistamiseen asiakaslähtöisesti. Organisaatiomalli suunnitellaan palvelurakenteen pohjalta. Tukipalvelut eli talous, henkilöstö, tietohallinto, rajapinnat ja muut tukipalvelut suunnitellaan uutta palvelurakennetta tukeviksi.

Suunnitelma on laadittu niin, että se mahdollistaa asteittaisen siirtymän kohti yhteistä sosiaali- ja terveydenhuollon uudenlaista tuotantoa. Suunnitelmaa tai sen osia voidaan päivittää joustavasti, kun valtakunnan tason linjaukset vahvistuvat.

Tätä projektisuunnitelmarunkoa päivitetään suunnittelun valmistelu- ja johtoryhmässä. Kustannukset tarkentuvat perussopimusmuutosten päätösten myötä.

Suunnittelun reunaehdot ovat:

- Edellisessä luvussa kuvatut taloudellisen kestävyuden, vaikuttavuuden ja asiakaslähtöisyyden tavoitteet saavutetaan työryhmän esittämillä ratkaisuilla.
- Uudistettu hyvinvointiyhtymä vastaa soite-palveluiden tuottamisesta. Yhtymän hallinto ja johtamisjärjestelmä uudistetaan.
- Alueellisen uudistuksen tulee olla kansallisen soite-uudistuksen suuntainen.
- Alueella on yksi yhteinen potilas- ja asiakastietojärjestelmä.
- Uudistukseen ei liity kiinteistönomistusmuutoksia. Yhtymä tekee käytöstä vuokrasopimuksen kiinteistönomistajan kanssa.
- Palkkaharmonisointi toteutetaan silloin kun palkkaukset yhdenmukaistetaan soite-itsehallintoalueella. Tätä ennen palkkauksia voidaan muuttaa toimenkuvien muuttuessa.
- Toteutamme kansalaisten omahoitoon kannustavia muutoksia ja innovatiivisia uusia toimintamalleja.
- Tietotekniikkaa ja digitalisaatiota käytetään laajasti hyödyksi uudistetuissa palveluissamme.
- Toimipaikkaverkoston rungon muodostavat ihmisten kodit hyödyntäen ICT-ratkaisuja ja liikkuvia palveluja. Palvelupisteet sijoitetaan palveluiden kysynnän perusteella.
- Hyvinvointiyhtymän päätöksenteossa ei ole erotettavissa erillisiä päätösmenettelyjä erikoissairaanhoidon ja muun yhtymän toiminnan ja talouden välillä.

Uudistuksessa eteneminen ei edellytä maakunnan yksimielisyyttä.

Suunnittelutyö toteutetaan neljässä ydinpalveluryhmässä sekä viidessä tukipalveluryhmässä.

Ydinpalveluryhmät ovat:

- Terveyspalvelut
- Sosiaalipalvelut
- Vanhuspalvelut

- Kuntoutuspalvelut

Tukipalveluryhmät ovat:

- Talous
- Henkilöstö
- Tietohallinto
- Johtamisjärjestelmä ja rajapinnat
- Muut tukipalvelut

Päätös: Ohjausryhmä merkitsi liitteen työsuunnitelman tiedoksi ja päätti lähettää sen kaupungin- ja kunnanhallituksille tiedoksi.

5. MUUT MAHDOLLISET ASIAT

Ei käsitelty.

Vakuudeksi,

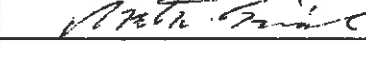

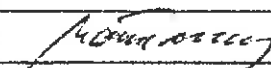
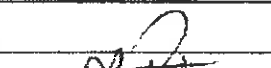
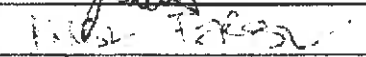
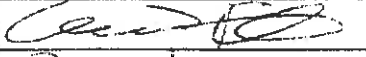
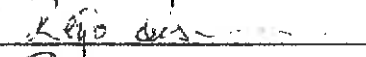
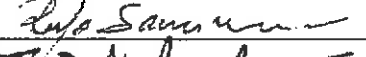
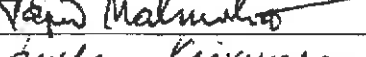

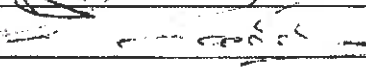

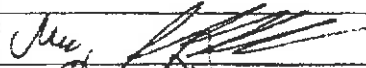

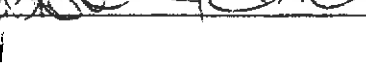
Mika Kari
ohjausryhmän puheenjohtaja

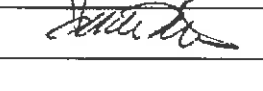
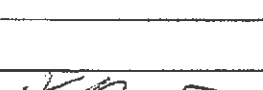

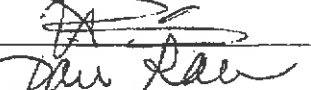
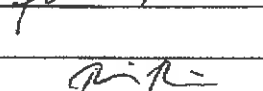

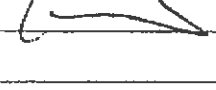

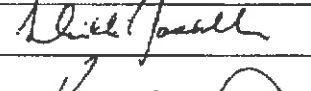
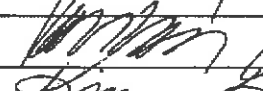

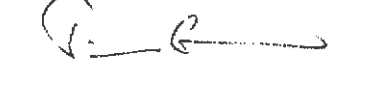

Jyrki Myllyvirta
esittelijä

Elina Laavi
ohjausryhmän sihteeri

Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausryhmä, 3.11.2015

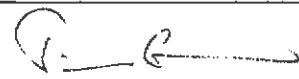
LÄSNÄ

- kv:n puheenjohtaja Tuomo Riihilahti, Asikkala	
- kh:n puheenjohtaja Tarja Tornio, Asikkala	
- kv:n puheenjohtaja Mikko Ruoppi, Hartola	
- kh:n puheenjohtaja Markku Palm, Hartola	
- kv:n puheenjohtaja Juuso Seppälä, Heinola	
- kh:n puheenjohtaja Raili Hildén, Heinola	
- kv:n puheenjohtaja Matti Sirola, Hollola	
- kh:n puheenjohtaja Eero Virta, Hollola	
- kv:n puheenjohtaja Hannu Heikkilä, Hämeenkoski	
- kh:n puheenjohtaja Mika Lampola, Hämeenkoski	
- kv:n puheenjohtaja Esa Lehtinen, Iitti	
- kh:n puheenjohtaja Jarkko Salonen, Iitti	
- kv:n puheenjohtaja Matti Torkkei, Kärkölä	
- kh:n puheenjohtaja Veikko Salomaa, Kärkölä	
- kv:n puheenjohtaja Mika Kari, Lahti	
- kh:n puheenjohtaja Juha Rostedt, Lahti	
- kv:n puheenjohtaja Kristian Forsman, Myrskylä	
- kh:n puheenjohtaja Elmeri Nieminen, Myrskylä	
- kv:n puheenjohtaja Reijo Oksanen, Nastola	
- kh:n puheenjohtaja Reijo Savurinne, Nastola	
- kv:n puheenjohtaja Tapio Malmiharju, Orimattila	
- kh:n puheenjohtaja Tuula Koivunen, Orimattila	
- kv:n puheenjohtaja Pirkka Ahola, Padasjoki	
- kh:n puheenjohtaja Antti Räsänen, Padasjoki	
- kv:n puheenjohtaja Eino Saarikko, Pukkila	
- kh:n puheenjohtaja Jukka Lehtimäki, Pukkila	
- kv:n puheenjohtaja Eevakaisa Lehtosalo-Lönnberg, Sysmä	
- kh:n puheenjohtaja Mika Järvinen, Sysmä	
- sosiaali- ja terveystalutakunnan puheenjohtaja Heimo Riutta	
- sosiaali- ja terveystalutakunnan puheenjohtaja Hannu Himanen	
- Oivan yhteisen perusturvalautakunnan pj Kristiina Hämäläinen	

- Nastolan ja Iitin perusturvalautakunnan pj Aimo Ruusunen	
- Aavan johtokunnan puheenjohtaja Juhani S Lehto	
- PHSOTEY valtuuston puheenjohtaja Ville Skinnari	
- PHSOTEY hallituksen puheenjohtaja Matti Kataja	
- Maakuntavaltuuston puheenjohtaja Eero Vainio	
- Maakuntahallituksen puheenjohtaja Jari Salonen	
-kunnanjohtaja Juri Nieminen, Asikkala	
-kunnanjohtaja Merja Olenius, Hartola	
- kaupunginjohtaja Jussi Teittinen, Heinola	
-kunnanjohtaja Päivi Rahkonen, Hollola	
-kunnanjohtaja Anja Brofeldt, Hämeenkoski	
-kunnanjohtaja Riku Rönholm, Iitti	
-kunnanjohtaja Seppo Huldén, Kärkölä	
- kaupunginjohtaja Jyrki Myllyvirta, Lahti	
- vs. kunnanjohtaja Sabah Samaletdin, Myrskylä	
-kunnanjohtaja Pauli Syyrakki, Nastola	
- kaupunginjohtaja Osmo Pieski, Orimattila	
-kunnanjohtaja Heikki Jaakkola, Padasjoki	
-kunnanjohtaja Juha Myyryläinen, Pukkila	
-kunnanjohtaja Marketta Kitkiöjoki, Sysmä	
- henkilöstön edustaja Kirsi Lehtimäki (PHSOTEY)	
- henkilöstön edustaja Tuula Ojala (Lahti)	

kuntayhtymän johtaja Timo Louha.

Filariija JUUKA NURMINEN SYSMÄ
PHSOTEY

HEINOLAN KAUPUNKI Kirjaamo	
05-11-2015	
Asiainumero 2085	Tositävtävuokitus 00.04.01

/2013

SAATE

Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin kunnat

Päijät-Hämeen sote-valmistelussa on kuntien yhteisessä valmistelussa laadittu liitteen perussopimusesitys hyvinvointikuntayhtymäksi. Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyhtymän uudistettu perussopimus lähetetään sairaanhoitopiirin kuntiin hyväksyttäväksi siten, että uusi perussopimus astuisi voimaan 1.1.2016 ja järjestämisvastuu siirtyisi uudistetulle yhtymälle 1.1.2017 alkaen.

Uudistuksen periaatteet

Lähtökohtana ja tavoitteena päijät-hämäläiselle uudistukselle on, että yhteisellä maakunnallisella organisoitumisella pyritään maakunnan vahvempaan asemaan kansallisessa sote-uudistuksessa sekä varmistamaan, että Päijät-Häme muodostaa yhden valtakunnallisen SOTE-alueen ja palvelujen saatavuus sekä työpaikat lähellä turvataan.

Tavoitteena on terveyserojen kaventaminen ja kustannusten hallinta hyötymällä järjestäjien integraatiosta sekä vahvistamalla järjestäjien kantokykyä. Tällä on merkittävä vaikutus julkisen talouden kestävyysvajeeseen. Tavoitteena on ihmisen hyvinvoinnin ja terveyden kannalta tärkeä palveluketjujen saumaton kokonaisuus.

Uudistuksessa eteneminen ei edellytä maakunnan yksimielisyyttä. Esityksessä nojataan tulevaan valtakunnalliseen sote-malliin sekä soveltuessa valtakunnallisesti yleistä tunnustusta saaneeseen Eksote-kuntayhtymän toimintamalliin.

Strategiset tavoitteet hyvinvointikuntayhtymälle

Uusi hyvinvointiyhtymä perustuu alueella toimivaan horisontaaliseen ja vertikaaliseen integraatioon.

Palvelut tuotetaan monituottajamalliin pohjautuen tasaiaatuisina keskitetysti ohjatussa palveluverkossa. Palveluverkko perustuu lähipalveluihin ja yhteisiin palveluihin.

Uusi hyvinvointiyhtymä on perustasovetoinen, uudelleenorganisoitu ja toimintakulttuuriltaan ennakkoluuloton, nopeasti reagoiva ja ratkaisukeskeinen. Keskeisinä periaatteina ovat peruspalveluiden vahvistaminen, väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, sosiaali- ja terveydenpalvelujen riittävän ja yhdenvertaisen saatavuuden luominen toimivalla, eheällä, vaikuttavalla ja kustannustehokkaalla palvelurakenteella sekä palvelukokonaisuuksien rakentaminen kansalaisten tarpeiden mukaisesti. Keskeinen ohjausasiakirja on hyvinvointikertomus.

Onnistumisen peruselementtejä ovat yhteinen potilas/asiakastietojärjestelmä, henkilöstön sitouttaminen muutostyöskentelyyn, tavoitteellinen tiedolla johtaminen, laatuun, kustannustehokkuuteen ja vaikuttavuuteen liittyvien mittareiden käyttöönotto (virtaustehokkuus/kokonaiskustannuksien seuraaminen ja ohjaus) ja niiden pohjalta muodostuvat kannustimet, kansalaisten omahoitoon kannustavat muutokset sekä innovatiiviset uudet toimintamallit sekä tietotekniikan ja digitalisaation hyödyntäminen.

Ikääntymisen haasteeseen vastataan vanhenevan väestön fyysisellä, psyykkisellä ja sosiaalisella kuntoutuksella ja kunnon ylläpidolla, mitä tukee alueellinen kuntoutusjärjestelmä.

Uuden hyvinvointiyhtymän johtamisessa korostuu tulosvastuullisuus. Johdon tehtävänä on etsiä keinot, joilla haastaviin tavoitteisiin päästään.

Laadun varmistus ja asiakasvastuu toimii. Asiakaspalautetta kerätään säännöllisesti ja kattavasti. Myös tuottavuutta, taloudellisuutta ja vaikuttavuutta mitataan. Tavoitepoikkeamiin reagoidaan.

Uusi hyvinvointiyhtymä seuraa valtakunnallista uudistusta ja synkronoi toimintaansa linjauksien kanssa yhteensopivaksi. Rajapinnat pidetään avoimina tulevaa uudistusta ennakoiden. Valmistelu tehdään laajassa yhteistyössä.

Strategiset tavoitteet 2017-2020:

1. Tehdään taloudellisesti kestäväällä tavalla, jotta pitkäjänteinen toiminta kyetään takaamaan
2. Tehdään oikeita asioita, joilla on näkyviä vaikutuksia koko väestöön ja toimintaympäristöön
3. Tehdään asiakaslähtöisesti

Valmistellut muutokset perussopimukseen

Sairaanhoitopiirin kunnat kokoavat kuntien ja nykyisen Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyöntekijäyhtymän palvelujen järjestämistä vastaavaan hyvinvointikuntayhtymälle. Uudistettu kuntayhtymä vastaa siten kuntien, PHSOTEY:n, Oivan ja Aavan palvelujen järjestämisestä.

Uudistusta varten ei perusteta uutta kuntayhtymää, vaan muutetaan PHSOTEY:n perussopimusta. Yhtymän toiminta, talous ja hallinto uudistetaan merkittäväällä tavalla. Uudistuksen läpivientiin valitaan määräaikainen vetäjä.

Uuden toimintamallin lähtökohtana on Päijät-Hämeen asukkaiden hyvinvoinnin (Kuntalaki 1 §) ja itsenäisen toimintakyvyn tukeminen sekä hoivan turvaaminen tarvitseville käytettävissä olevilla resursseilla.

Uudistuksen tavoitteena on lisätä ihmisten kokemaa hyvinvointia sekä tehostaa ja optimoida palvelutuotantoa, jotta käytettävissä olevilla verovaroilla ja asiakasmaksuilla saadaan rahoitettua laadukas hoiva, välttämättömät kalliit hoidot sekä muut lakisääteiset peruspalvelut.

Uudistetun kuntayhtymän ylin päättävä elin on yhtymäkokous. Kunnanhallituksen valitsevat edustajansa kuhunkin yhtymäkokoukseen erikseen siten, että kunnan äänimäärä voidaan asukaslukuun perustuen jakaa mahdollisesti useammalle henkilölle. Yhtymäkokoukselle päätökset valmistelee yhtymähallitus, joka on palvelujen järjestämistä vastaava.

Päätösvalta yhtymäkokouksessa perustuu kuntien peruspääoman pääomaosuuksiin.

Perustuslakivaliokunnan tulkinnan mukaan pakkokuntayhtymissä yksi kunta ei voi käyttää enemmistöä äänivallasta, vaan kaikkien kuntien vaikutusmahdollisuudet tulee turvata. Koska uuden hyvinvointikuntayhtymän toimintamalli edellyttää vahvaa erikoissairaanhoidon ja muun sosiaali- ja terveyspalvelujen integrointia, ei päätöksenteossa ole erotettavissa erillisiä päätösmenettelyjä erikoissairaanhoidon ja toisaalta muun yhtymän toiminnan ja talouden välillä, joissa erikoissairaanhoidon osalta käytettäisiin lain vaatimaa äänileikkuria, mutta muun päätöksenteon osalta ei. Koska ei ole perusteltua, että yhdenkään kunnan äänivalta olisi pienempi kuin peruspääoman pääomaosuus ja laskennallinen osuus yhtymän toiminnan kuluista, äänileikkurin sijaan edellytetään riittävää enemmistöä päätöksenteon tueksi.

Yhtymäkokouksessa päätöksen syntyminen edellyttää, että yli puolet väestömäärään eli peruspääoman pääomaosuuksiin perustuvasta saatavilla olevasta äänivallasta kannattaa esitystä, ja vähintään kolmasosan kunnista kannattaa päätöstä. 12 jäsenkunnan yhtymässä tämä tarkoittaa neljän kunnan tukea. Kunnan kanta on kunnan edustajien enemmistön kanta.

Rahoitusmalli

Kunnat rahoittavat yhtymän toimintaa pääsääntöisesti palvelujen käytön perusteella, mutta niiltä osin kuin käytön mukaiseen kohdentamiseen ei ole perusteita, käytetään asukasmääräpohjaista kustannustenjakoa, kuten hallinto. Yhtymäkokous päättää hinnoittelun periaatteista.

Henkilöstö

Ohjausryhmän kokouksen jälkeen on tarkentunut sovellettava tapa. Henkilöstö siirtyy työsopimuslain ja kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain liikkeenluovutusmääräysten mukaisesti eikä kuntaliitoksessa sovelletun kuntarakennelain mukaisesti. Henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella. Liikkeenluovutuksessa henkilöstö siirtyy säilyttäen työsopimuksensa tai viranhoitomääräyksensä mukaiset palvelussuhteen ehdot. Henkilöstöllä ei ole oikeutta kieltäytyä siirtymästä.

Kiinteistöt

Uudistukseen ei liity kiinteistönomistusmuutoksia. Yhtymä tekee käytöstä vuokrasopimuksen kiinteistönomistajan kanssa. Kun kansallisen sote-uudistuksen linjauksen selviävät, omaksutaan ne osaksi Päijät-Hämeen valmistelua. Maan hallitus on luvannut kertoa kiinteistöjä koskevista linjauksistaan vuoden 2015 loppuun mennessä.

Valmistelu

Kunnat ovat aloittaneet yhteisen valmistelun marraskuussa 2014. Kunnanvaltuustojen ja –hallitusten puheenjohtajista koostuva ohjausryhmä päätti kokouksessaan 3.11.2015 lähettää uudistetun perussopimuksen kuntiin hyväksyttäväksi. Päätösvalta uudistuksessa sekä PHSOTE-yhtymän perussopimuksen muutoksissa on kunnilla.

Päätökset pyydetään toimittamaan mahdollisimman pian osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi

Lisätietoja: kaupunginjohtaja Jyrki Myllyvirta p. 050 63895, yhteysjohtaja Elina Laavi p. 040 7082121.

Mika Kari
ohjausryhmän puheenjohtaja

Lausuntoyhteenveto/ EL

4.11.2015

PHSOTEY:n perussopimusluonnos

Yleistä

30.10.2015 mennessä lausuntoja oli saapunut yhdeksän (Iitti, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Sysmä). Asikkalan, Hartolan, Myrskylän ja Pukkilan kunnanhallitusten päätökset on huomioitu lausuntoyhteenvedossa.

Asikkalan kunnanhallitus päätti pyytää kuntien välistä neuvottelua ennen varsinaista päätöstä lausunnostaan. Hartolan kunnanhallitus puoltaa perussopimusmuutoksia ja totesi kantanaan, että uudessa kuntayhtymässä tulee olla yhtymävaltuusto. Myrskylän ja Pukkilan kunnanhallitukset puoltavat jatkokäsittelyä ja lausunnot perussopimuksen muuttamisesta annetaan ennen 28.2.2016. Iitti esitti, että tieto järjestämisvastuiden siirrosta tulisi olla ennen kuin päätökset perussopimuksen muutoksista tehdään.

Vastustuksen jatkokäsittelylle ja perussopimusmuutoksille ilmaisi Sysmä. *Heinolan kaupunki ei pidä perusteltuna muuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon hallinto- ja toteuttajaorganisaatiota tässä vaiheessa*

Jatkotyötä kannattaneiden huomioita sisällöstä:

Perustasovetoisuus

- Erikoissairaanhoidon perussopimuksen ottaminen valmistelupohjaksi ei ole tukenut perustasovetoista tavoitetta, mutta uuden kuntayhtymän muodostaminen olisi toisaalta muodostunut kalliiksi ja hitaaksi prosessiksi. Tätä riskiä pyritään välttämään strategisten tavoitteiden kautta. (Hollola)
- Epävakaassa ja nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä järjestämisvastuun kokoaminen edellyttää, että uudistetun yhtymän tulee olla peruspalveluvetoinen, kustannustehokas, ja ketterä hyödyntäen esim eri monituottajamallien tuomia mahdollisuuksia samalla, kun palvelutuotantoa johdetaan ammattimaisesti ja kilpailukykyisesti. Yhtymän toiminta, talous ja johtamisjärjestelmä tulee uudistaa tästä näkökulmasta. (Lahti)
- *toiminnan organisoinnissa operatiivisen johtamisen tulee ehdottomasti tapahtua peruspalvelulähtöisesti.* (Heinola)

Päätöksenteko

- Yhdellä kunnalla ei voi olla enemmistöä äänimäärästä ja lisäksi yli puolet asian käsittelyyn osallistuvista kunnista tulee kannattaa esitystä. (Orimattila)
- Päätöksenteko edellyttää yhteistä näkemystä vähintään kolmen kunnan osalta. (Hollola)
- Yhtymäkokouksen sijasta pitäisi edelleen jatkaa mallilla, jossa ylintä päätösvaltaa yhtymässä käyttäisi yhtymävaltuusto. (Iitti, Heinola)
- Mallia, jossa yhdellä kunnalla on käytössään äänienemmistö, ei ole yhtymän muiden omistajakuntien kannalta oikeudenmukainen eikä perusteltu – tulisi harkita äänileikkuria. (Iitti)
- Äänileikkurin soveltaminen tilanteessa, jossa keskuskaupunki edustaa yli puolta koko sairaanhoitopiirin asukasmäärästä, ei ole kohtuullista, kun taloudelliset vastuut määräytyvät yksin asukasmääriin pohjautuvien pääomaosuuksien kautta. (Lahti)
- *toimielimien jäseniä valittaessa noudatetaan edellisten kuntavaalien vaalitulosta* (Heinola)

- Yhtymähallituksen -- jäsenmäärä olisi määriteltävä sellaiseksi ja siten, että kaikki yhtymän omistajakunnat saisivat hallitukseen vähintään yhden edustajan. (Iitti)

- hallituksen kokoonpanossa tulee huomioida yhden kunnan edustajienmaksimimäärä hallituksen jäsenten määrstä; se ei saa muodostaa yksinkertaista enemmistöä (Heinola)

- Yhtymän päätöksenteon tulee pohjautua yhtymäkokousmalliin. (Lahti)

- Kunnat päättävät itse mikä toimielin valitsee kunnan edustajat yhtymäkokoukseen. (Orimattila)

Organisaatio ja palvelu

- Voiko palvelun laatu vaihdella yhteistoiminta-alueella? (Orimattila)

- 30§:n osalta kehittämishankkeen sijaan tulisi olla oma organisaatio, joka kehittää toimintaa. (Orimattila)

Rahoitus ja kiinteistöt

- Rahoitusperuste nojaa nykyiseen, aiheuttamis pohjaiseen käytäntöön. Menojen tasaaminen ilman tulopohjamuutoksia ei olisi ollut mahdollista. (Hollola)

- Rahoitusmallin tulee kannustaa tehokkaaseen, asiakaslähtöiseen ja oikea-aikaiseen palvelutarjontaan. Käyttöön perustuva rahoitusmalli ohjaa kuntia aivan oikein ennaltaehkäiseviin ja omatoimisuutta ylläpitävään koulutus-, elinkeino ja vapaa-ajan palveluihin. (Lahti)

- Maksuajan tulisi olla 14 päivää. (Orimattila)

- Tulisi lisätä, että voi vuokrata tiloja myös kuntien tytäryhteisöiltä ja muilta toimijoilta. (Orimattila)

- Kiinteistöjen osalta tulee ensisijaisesti hyödyntää olemassa olevaa kiinteistökantaa. (Lahti)

Riskienhallinta

- Riskienhallinnan näkökulmasta olennaista on ollut muutoksen kytkeminen valtakunnalliseen uudistukseen sekä ns. edelläkävijäalueisiin. Kokonaiskoordinaatio (tulevaisuuden kuntien hyvinvointivastuun kytkeminen) on toteutettu työvaliokunnan kautta. Yhteiset tavoitteet on kirjattu, myös keskeisiä keinoja on kuvattu. Yksityiskohtaisempaa toiminnallista mallia ei ole esitetty, koska työryhmien työ jatkuu edelleen. (Hollola)

- Keskeisin riski uudistuksen osalta liittyy muutoksen johtamisen epäonnistumiseen; toimintaa ei kyetä johtamaan tavoitteiden toteutumisen edellyttämällä tavalla. (Hollola)

Henkilöstö

- Henkilöstön siirtojen eläkevaikutusten osalta Iitin kunnanhallitus katsoo, että siirroissa tulisi toimia kuten vuonna 2007 toteutetuissa siirroissa. Erityisesti tämä koskee varhe-maksuja. (Iitti)

- Maininta "sovittavalla tavalla" pois koskien eläkemenoperusteisten vastuiden siirtoa. (Orimattila)

Siirtymäaika

- Uuden perussopimuksen voimaantulon sekä sitä koskevan päätöksenteon tulisi olla sidoksissa henkilöstön ja toimintojen siirtoa koskevaan päätöksentekoon. (Iitti)

Muuta

- Heinola on valmis hankkimaan erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveyden palvelut jatkossakin PHSOTE-yhtymältä (Heinola)

- Uudistuksen periaatteita sekä hyvinvointikuntayhtymälle asetettuja strategisia tavoitteita sinällään hyvinä ja tavoittelemisenarvoisina. perussopimukseen ehdotetuilla muutoksilla ei ole periaatteiden ja tavoitteiden saavuttamisen kannalta oleellista ohjaavaa vaikutusta. Huomiota tulisi kiinnittää hallinnollisten rakenteiden sijasta käytännön toiminnan kehittämiseen. (Iitti)
- Voidaan muuttaa esitetyllä tavalla. (Kärkölä)
- Ei huomautettavaa (Padasjoki)
- Miten turvataan parempi integraatio, kustannustehokkuus ja asiakaslähtöinen palveluverkko, jos kaikki eivät siirrä peruspalvelujaan yhtymälle? (Orimattila)
- Välttämätöntä ottaa huomioon valtakunnalliset linjaukset ja taloudelliset näkökulmat. Lähipalvelut keskeistä kunnan elinvoimalle. (Orimattila)
- Kaksikielisyyden vuoksi Myrskylän kunta pitää erityisen tärkeänä, että sosiaali- ja terveystalvelujen palveluverkossa ruotsinkielinen palveluyksikkö on tarpeeksi lähellä Myrskylän kuntalaisia. Pelastustoiminnan mahdollisessa siirtymisessä on tärkeää varmistaa, että Myrskylän alueella/lähialueella on varmistettu ruotsinkielinen palvelumahdollisuus ja tarvittavat tiedot kuntalaisille saadaan molemmilla kotimaisilla kielillä. Myös henkilöstön valinnassa/organisoinnissa on varmistettava, että Myrskylää palvelevassa asemassa on ruotsinkielistä henkilöstöä. (Myrskylä)